

II. LIMBA ROMÂNĂ ȘI COMUNICARE

Niveluri de constituire a mesajului

Notă. Conținuturile de mai jos vizează:

- aplicarea, în diverse situații de comunicare, a normelor ortografice, ortoepice, de punctuație, morfosintactice și folosirea adecvată a unităților lexico-semantică;
- aplicarea cunoștințelor de limbă, inclusiv a celor dobândite în ciclul gimnazial, în exprimarea corectă și în receptarea textelor studiate sau la prima vedere.

Nivelul fonetic

- pronunții corecte/incorecte ale neologismelor; hiat, diftong, triftong; accentul;
- cacofonia; hipercorectitudinea;
- pronunțare nuanțată a enunțurilor (ton, pauză, intonație).

Nivelul lexico-semantic

- variante lexicale; câmpuri semantice;
- erori semantice: pleonasmul, tautologia, confuzia paronimică;
- derivate și compuse (prefixe, sufixe, prefixoide, sufixoide), schimbarea categoriei gramaticale;
- relații semantice (polisemie; sinonimie, antonimie, omonimie);
- sensul corect al cuvintelor (în special al neologismelor);
- unități frazeologice;
- etimologia populară, hipercorectitudinea;
- sensul cuvintelor în context; sens denotativ și sens conotativ.

Nivelul morfosintactic

- forme flexionare ale părților de vorbire (pluralul substantivelor, articularea substantivelor, forme cazuale; forme flexionare ale verbului, adjective fără grade de comparație,

numerale etc.); valori expresive ale părților de vorbire; mijloace lingvistice de realizare a subiectivității vorbitorului;

- elemente de acord gramatical; (între predicat și subiect – acordul logic, acordul prin atracție; acordul atributului cu partea de vorbire determinată);

- elemente de relație (prepoziții, conjuncții, pronume/adjective pronominale relative, adverbe relative);

- anacolutul.

Nivelul ortografic și de punctuație

- norme ortografice și de punctuație în constituirea mesajului scris (scrierea corectă a cuvintelor, scrierea cu majusculă, despărțirea cuvintelor în silabe, folosirea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație);

- rolul semnelor ortografice și de punctuație în înțelegerea mesajelor scrise.

Nivelul stilistico-textual

- registre stilistice (standard, colocvial, specializat etc.) adecvate situației de comunicare;

- coerență și coeziune în exprimarea orală și scrisă;

- tipuri de texte și structura acestora: narativ, descriptiv, informativ, argumentativ;

- stiluri funcționale adecvate situației de comunicare;

- limbaj standard, limbaj literar, limbaj colocvial, limbaj popular, limbaj regional, limbaj arhaic; argou, jargon;

- stil direct, stil indirect, stil indirect liber;

- rolul figurilor de stil și al procedeelor artistice în constituirea sensului.

Notă! Conform Adreselor M.Ed.C. nr. 48.871/23 noiembrie 2005 și nr. 31.641/3 mai 2006, începând cu anul școlar 2006-2007, „**respectarea normelor** prevăzute în ediția a II-a a **Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM²) este obligatorie [...] la examenele de bacalaureat**, în cadrul cărora elevii vor face dovada cunoașterii acestora, fiind evaluați ca atare“.